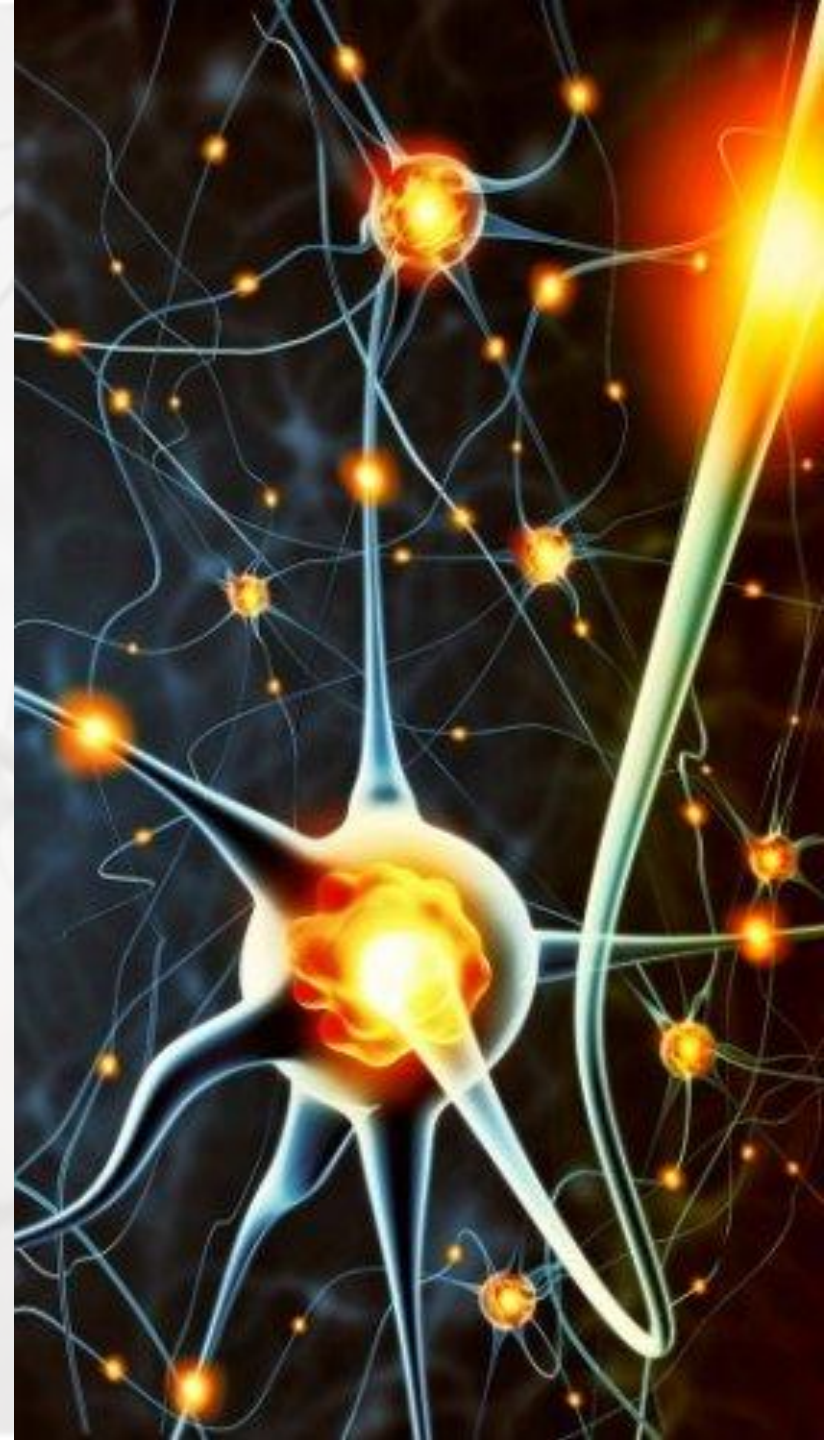

**Засоби, що діють
на аферентні
нерви**

План лекції

1. Класифікація засобів, що діють на аферентні нерви.
2. Засоби, що пригнічують аферентні нерви.
3. Засоби, що збуджують аферентні нерви.

Засоби, що діють на аферентні нерви

пригнічують

ь

збуджують

місцевоанестезуючі

пом'якшувальні

обволікаючі

в'язучі

адсорбуючі

захищають

подразнюючі

блювотні,
відхаркувальні,
румінаторні

проносні

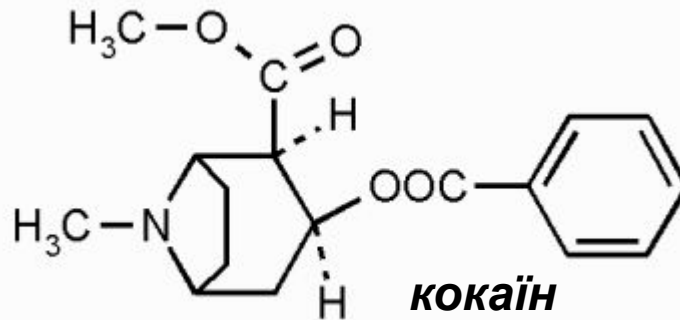
гіркоти

жовчогінні

- **Анестезія** (*an* – заперечення, *aesthesia* – відчуття) - втрата збудливості або

Альберт
Німан

кокаїн

В.К. Анреп
1852-1927

Карл Коллер
1857-1944

Erythroxylon Coca

Види місцевої анестезії

анестезія

термінальна

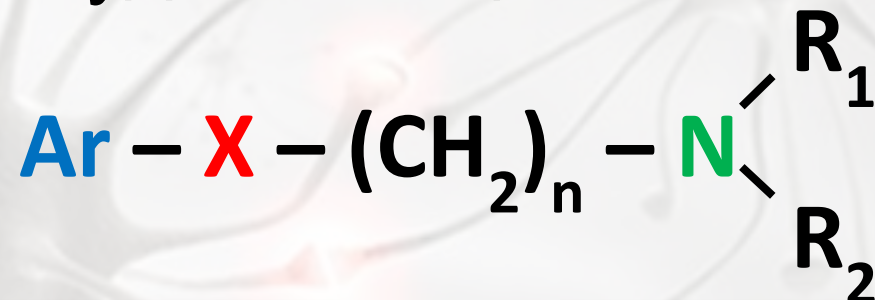
провідникова

- *стовбурова*
- *спинномозкова*
- *паравертебральна*
- *плексусна*

інфільтраційна

внутрішньоартеріальна

Хімічна будова місцевих анестетиків

**- CO-O-
ефіри**

**- NH-CO-
аміди**

Таблиця 1. Порівняльна характеристика засобів для місцевої анестезії

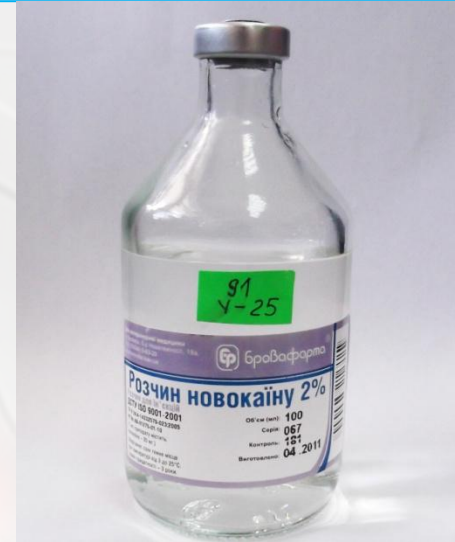
Засіб	Активність при анестезії			Токсичність
	поверхневій	інфільтраційній	провідниковій	
Кокаїн	1	3,5	1,9	3,5
Дикаїн	10–20	10–20	10–20	10–15
Новокаїн	0,1	1	1	1
Тримекаїн	0,4	3–3,5	2,5–3,5	1,2–1,4
Лідокаїн	0,5	2–4	2–3	1,5–2
Ультракаїн	0,5	3–5	3–5	1

Примітка. Порівняльну активність і токсичність подано в умовних одиницях.

Novocainum (Procainum)

- Всі види анестезії (в різних концентраціях)
інфільтраційна – 0,25-0,5 %, внутрішньоартеріальна – 0,5-1 %, спинномозкова – 1-2 %, провідникова – 2-6 %.
- При захворюваннях внутрішніх органів (новокаїнові блокади за Федотовим, Мосіним, Логвіновим, Башкіровим).
- Спазмолітик (внутрішньовенно).
- Лікування і діагностика хвороб копит.
- Розчинник антибіотиків (пеніцилінів).

• ШНесумісний з сульфадіазолідами

Засоби, що пригнічують аферентні (чутливі) нерви

- Лідокаїну гідрохлорид (Ксикаїн)
 - - Усі види анестезії (внутрішньоартеріально - обережно)
 - - Виражена гіпотензивна та антиаритмічна дії
- Артикаїну гідрохлорид (Ультракаїн)
 - - Один із найсильніших анестетиків
 - - Для зниження токсичності комбінований із адреналіном

Засоби, що захищають чутливі нерви

Анестетики

В'язучі засоби

Слизи і
пом'якшувальні засоби

Адсорбенти

Напрямок дії препаратів, які пригнічують чутливість аферентних нервів

Засоби, що пригнічують аферентні (чутливі) нерви

Пом'якшуючі засоби

Вкривають
тканини
рівномірним шаром

Поліпшують
кровообіг і
нормалізують

Роблять
тканини
більш
еластичними,
прискорюють

Протизапальна
дія,
запобігання

Жири і жироподібні речовини

- Жир свинячий очищений
- Ланолін
- Соняшникова олія
- Маслинова олія
- Мигдальна олія
- Вазелін
- Парафін твердий
- Вазелінова олія
- Озокерит
- Гліцерин

Застосування

- Втирання у шкіру і нанесення на слизові оболонки чи ранову поверхню
- Формоутворюючі речовини (мазеві основи і розчинники для олійних розчинів)

Засоби, що пригнічують аферентні (чутливі) нерви

В'яжучі засоби

Утворення альбумінів

Звуження капілярів

Зменшення ексудації, набряку і болю

Протизапальна дія

органічні (рослинні препарати)

- Танін (танальбін, теальбін, кора дуба)
- Квіти ромашки
- Кореневище зміювика
- Листя шавлії
- Кореневище перстачу

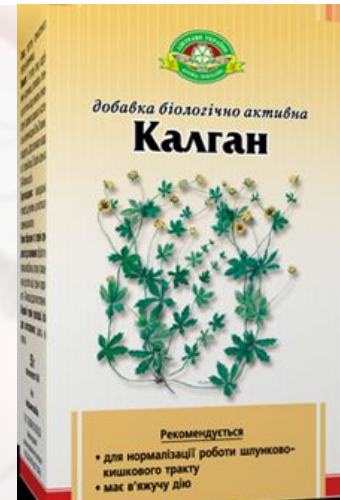
неорганічні

- Важкі метали (Al Pb Bi Fe Cu Zn Ag Hg)
- Препарати бісмуту (бісмуту субнітрат, ксероформ, дерматол)

Обволікаючі й адсорбуючі засоби

- Обволікаючі (слизи)
 - Вкривають тканини плівкою ► захищають від подразнень ► протизапальна дія ► здатні до адсорбції
- **Препарати:**
 - Крохмаль,
 - Корінь алтеї,
 - Насіння льону,
 - Желатин
- Адсорбенти
 - Зв'язують токсини і проявляють підсушуючу дію
- **Препарати:**
 - Активоване вугілля,
 - Біла глина,
 - Лікоподій,
 - Тальк

Рослинні в'яжучі, обволікаючі та антацидні засоби

Подразнюючі засоби

- Місцева і рефлексорна дії
 - Аксон-рефлекси – розвиток запалення
 - Рефлекси, що замикаються у спинному та довгастому мозку
 - Кутано-вісцеральні рефлекси – відволікаюча дія
 - Перерозподіл крові в організмі
- Резорбтивна дія
 - У малих дозах збуджують ЦНС
 - У великих дозах – пригнічення і можливий параліч ЦНС
- Виділення з організму
 - У незміненому вигляді – подразнення шляхів виведення
 - Жовчогіна, сечогінна, потогінна і відхаркувальна дії

Антисептична дія

Подразнюючі засоби

- Препарати аміаку
- Розчин аміаку (Нашатирний спирт) – *Solutio Ammonii causticum*
- Амонію гідрокарбонат (Нашатир) – *Ammonii hydrocarbonas*
- Ефірні олії (терпени)
- Олія терпентинова очищена (Скипидар) – *Oleum Terebinthinae*
- Плоди ялівцю – *Fructus Juniperi*
- Плоди анісу, фенхелю, кмину – *Fructus Anisi, F. Foeniculi, F. Carvi*
- Мята перцева (Ментол) – *Mentha piperita (Mentholum)*
- Листя евкаліпту – *Folium Eucalypti*
- Насіння гірчиці – *Semen Sinapis*

Рослинні засоби, що містять ефірні олії

Плоди анісу	Плоди фенхелю	Плоди кмину	Плоди кропу	Плоди ялівцю
3,2 %	4-6,5 %	3-6 %	до 3 %	до 2 %

Дози тваринам різних видів

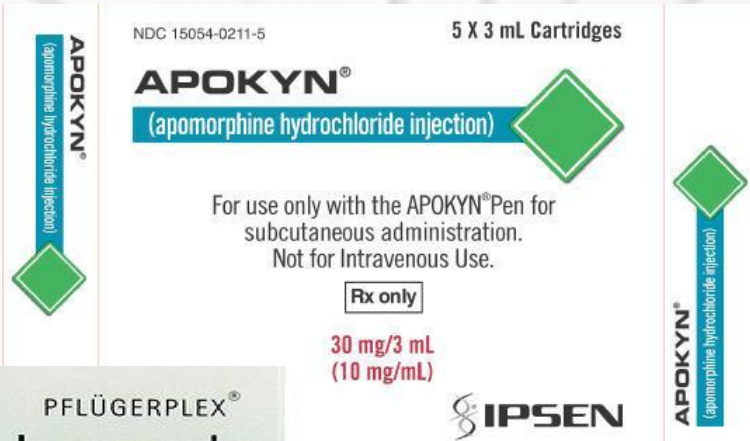
Коні	ВРХ	ДРХ і свині	Собаки	Для всіх
				
10-25	25-50	до 10	до 2	x 2

Блювотні, відхаркувальні і румінаторні засоби

Блювотні, відхаркувальні, румінаторні

- Апоморфину гідрохлорид

- Корінь іпекакуани
Настойка чемериці
Вератрин
(сабадилла – чемериця мексиканська)

Засоби, що збуджують аферентні (чутливі) нерви

Підра
знюю
ть
смако
ві
рецеп
тори
ротов
ої
порож
нини

ектор
но
стиму
люют
ь
виділ
ення
слини
і
шлунк
ового
соку

Актив
ують
мотору
функц
ію
шлунк
а та
кишеч
ника

Горкоти

Amarapura

anae
ici
lii

aromatica

ami
thii

Herba Millefolii

Офіційнальні (готові) препарати гіркот

	Коні	ВРХ	ДРХ	Свині	Собаки
Корінь чи трава	10-30	10-50	5-10	2-4	0,5-2
Екстракт: полину кульбаби бобівнику	2-10	3-15	2-5	1-2	0,2-0,5
Настойка: полину тирличу	1-3	2-8	0,5-2	0,2-0,5	5 крапель
Гірка	трава	кореневищ	листя	трава	цедра
настойка	золото-	е аїру	бобівнику	полину	
Склад:	тисячника				
(спирт 40 % - до 65 г)	4	2	4	2	1

Проносні засоби

- За хімічною будовою і походженням
 - Сольові
 - Рослинні
 - олії
 - антраглікозиди
 - Синтетичні
- За місцем дії
 - Тонкий кишечник
 - Товстий кишечник
 - Тонкий і товстий кишечник
- За механізмом дії
 - Механічне подразнення
 - Хімічне подразнення
 - Розм'якшують вмістиме і сприяють проходженню хімусу
- За силою дії
 - *apperitiva*
 - *laxantia*
 - *drastica*

Проносні засоби рослинного походження

•Folium Sennae

- Таблетки сухого екстракту
- Настій сени складний
- Сенадексин, Сенаде, Антрасенін, Пурсенід, Тіса

•Radices Rhei

- Порошок ревеню
- Таблетки ревеню
- Екстракт ревеню сухий

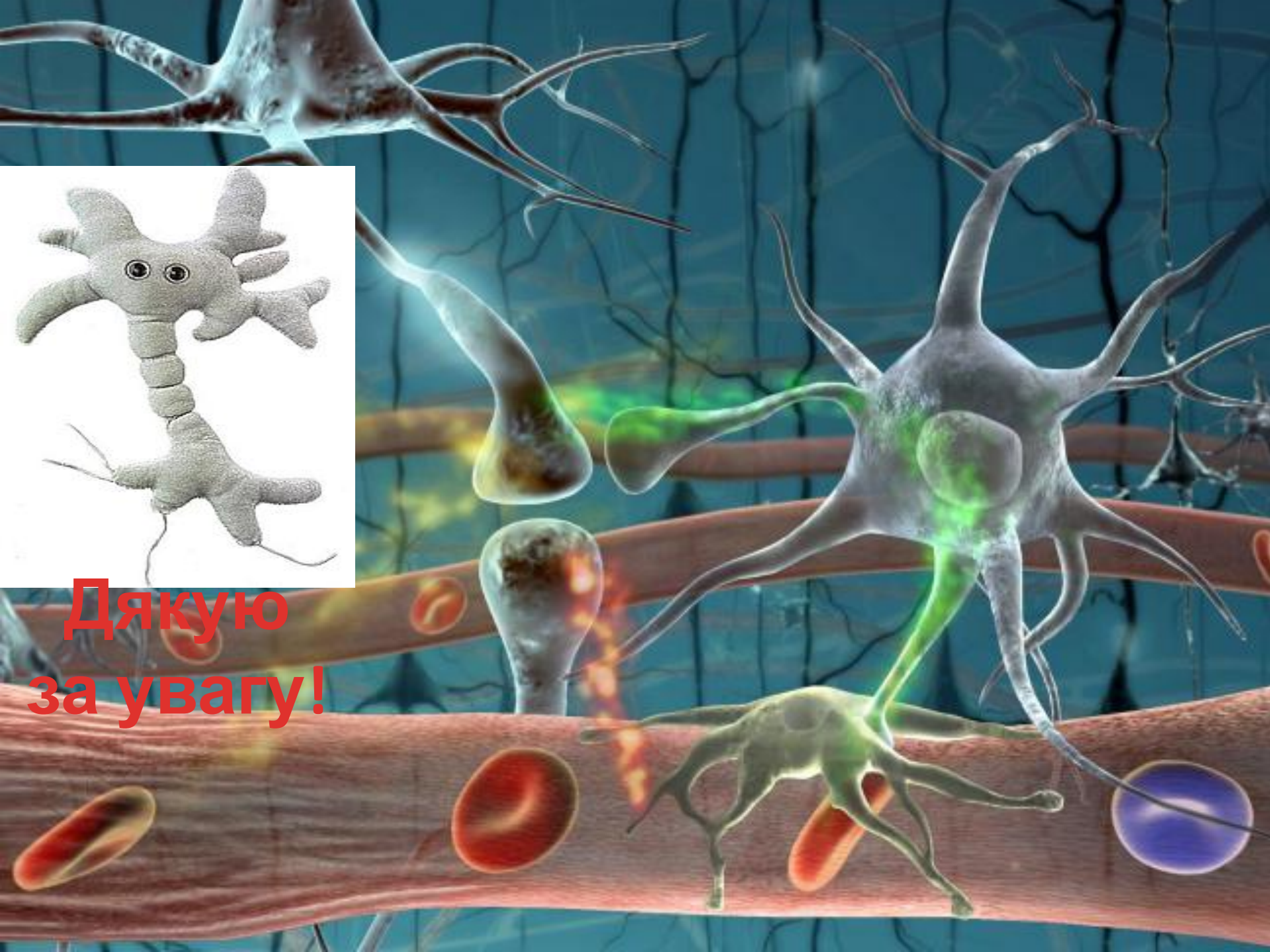
•Cortex Frangulae

- Екстракт крушини рідкий
- Екстракт крушини сухий
- Рамніл

•Комплексні препарати

- Регулакс (листя і плоди касії, інжир, сливи інші)
- Кафіол (сена, сливи, інжир, олія вазелінова)
- Агіолакс (плоди сени, подорожник блошиний, екстракт ромашки)

Дякую
за увагу!

